หัวข้อการพัฒนา :
การบริหารจัดการโครงการด้วยอไจล์ (Agile Project Management)

สรุปสาระสำคัญ

รูปแบบการบริหารโครงการแบบดั้งเดิมมักดำเนินงานเป็นขั้นตอนต่อเนื่องกันไปตามลำดับ และผู้รับบริการจะเห็นผลงานก็ต่อเมื่อโครงการดำเนินมาถึงขั้นตอนสุดท้ายแล้ว หรือที่เรียกว่าแนวทางแบบน้ำไหล (Water Flow) ซึ่งมีข้อจำกัดเมื่อความต้องการของผู้รับบริการเปลี่ยนแปลงระหว่างทาง อไจล์จึงถูกพัฒนาขึ้นมาเป็นทางเลือกที่เน้นความคล่องตัวและความสามารถในการปรับตัวให้ทันกับความต้องการที่เปลี่ยนไปได้อย่างรวดเร็ว แนวคิดนี้วางอยู่บนฐานของค่านิยมหลัก 4 ข้อ และหลักการปฏิบัติ 12 ข้อ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ค่านิยมหลักทั้ง 4 ข้อของอไจล์

1. ให้คุณค่ากับตัวบุคคลและปฏิสัมพันธ์ระหว่างทีมงาน มากกว่าการยึดติดกับขั้นตอนหรือเครื่องมือที่ตายตัว

2. มุ่งส่งมอบซอฟต์แวร์หรือผลงานที่ใช้งานได้จริง มากกว่าการทุ่มเวลาไปกับการจัดทำเอกสารประกอบอย่างละเอียด

3. เน้นการทำงานร่วมกับผู้รับบริการอย่างใกล้ชิด มากกว่าการยึดตามข้อตกลงในสัญญาเพียงอย่างเดียว

4. พร้อมปรับเปลี่ยนแผนงานตามความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไป มากกว่าการเดินตามแผนเดิมโดยไม่ยืดหยุ่น

หลักปฏิบัติ 12 ข้อ

1. ยึดความพึงพอใจของผู้รับบริการเป็นเป้าหมายสูงสุดของการทำงาน

2. เปิดรับความเปลี่ยนแปลงของความต้องการ แม้จะเกิดขึ้นในช่วงท้ายของการพัฒนางานก็ตาม

3. ส่งมอบงานที่ใช้การได้จริงอย่างสม่ำเสมอ โดยอาจกำหนดรอบทุก 2-3 สัปดาห์ หรือทุก 2-3 เดือน

4. ให้ฝ่ายบริหารและทีมพัฒนาทำงานประสานกันอย่างต่อเนื่องตลอดอายุโครงการ ไม่ใช่เพียงบางช่วง

5. สร้างความเข้าใจร่วมกันในเป้าหมายของโครงการ พร้อมทั้งสร้างบรรยากาศและความไว้เนื้อเชื่อใจที่เอื้อให้ทีมทำงานได้เต็มที่

6. ใช้การพูดคุยแบบเผชิญหน้าเป็นช่องทางหลักในการสื่อสาร เพราะให้ประสิทธิภาพสูงสุดในการส่งต่อข้อมูลภายในทีม

7. วัดความคืบหน้าของโครงการจากซอฟต์แวร์หรือผลงานที่ใช้งานได้จริง ไม่ใช่จากจำนวนเอกสาร

8. ให้ความสำคัญกับฝีมือทางเทคนิคและคุณภาพการออกแบบอย่างต่อเนื่อง เพราะเป็นปัจจัยที่หนุนเสริมความเป็นอไจล์

9. รักษาจังหวะการทำงานให้สม่ำเสมอในระยะยาว เพื่อให้การพัฒนาดำเนินไปอย่างยั่งยืน

10. ยึดความเรียบง่ายเป็นหัวใจสำคัญ ทำเท่าที่จำเป็นโดยไม่ทำงานเกินความจำเป็น

11. เชื่อมั่นว่าผลงานออกแบบที่ดีที่สุดมักเกิดจากทีมที่บริหารจัดการตนเองได้

12. ทบทวนการทำงานของทีมเป็นระยะ แล้วนำข้อสังเกตที่ได้มาปรับปรุงพฤติกรรมการทำงานอย่างต่อเนื่อง

เมื่อนำแนวคิดอไจล์มาปรับใช้จริง การทำงานจะหมุนเวียนเป็นรอบ (Cycle) ตั้งแต่การรวบรวมความต้องการไปจนถึงการทบทวนผลงานเพื่อเริ่มรอบใหม่ ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น 6 ขั้นตอนหลัก ดังนี้

1. รวบรวมและจัดลำดับความต้องการของผู้รับบริการทั้งหมดไว้ใน Product Backlog
2. ร่วมวางแผนกับผู้รับบริการในขั้นตอน Sprint Planning เพื่อกำหนดฟีเจอร์หรือผลงานที่จะส่งมอบ
3. แตกงานและกิจกรรมย่อยจาก Product Backlog มาจัดเก็บไว้ใน Sprint Backlog
4. จัดประชุมทีมสั้น ๆ ทุกวัน (Sprint Daily Scrum) เพื่ออัปเดตความคืบหน้า โดยทั่วไปใช้เวลาเพียง 10-15 นาที
5. ส่งมอบผลงานหรือชิ้นงานย่อยที่พร้อมใช้งานจริงให้แก่ผู้รับบริการ (Shippable Product)
6. ทบทวนผลลัพธ์และรับฟังข้อเสนอแนะ (Sprint Review & Retrospective) เพื่อปรับปรุง Product Backlog และเตรียมเข้าสู่ Sprint รอบถัดไป

เงื่อนไขที่ช่วยให้การนำอไจล์ไปใช้ประสบผลสำเร็จ

1. วางแผนอย่างต่อเนื่องในทุกระดับ ตั้งแต่ภาพรวมของโครงการ แผนงานระยะยาว ไปจนถึงแผนของแต่ละ Sprint และการประชุมประจำวัน
2. ปรับกระบวนการทำงานขององค์กรให้เปิดรับการเปลี่ยนแปลงได้ง่าย แบ่งงานเป็นชิ้นย่อย และย้อนกลับมาแก้ไขได้เมื่อจำเป็น
3. นำเครื่องมือและเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาช่วยบริหารจัดการ เช่น Gantt Chart, Kanban Board หรือระบบอัตโนมัติสำหรับ Workflow
4. พัฒนาทีมงานให้มีความสามารถรับมือกับความต้องการที่เปลี่ยนแปลงบ่อย และส่งมอบผลงานเป็นรอบสั้น ๆ ได้อย่างสม่ำเสมอ

การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

การอบรมครั้งนี้ทำให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนขึ้นเกี่ยวกับแนวคิดการบริหารโครงการแบบอไจล์ ซึ่งให้ความสำคัญกับความยืดหยุ่นในการทำงานและการสื่อสารอย่างสม่ำเสมอระหว่างผู้ปฏิบัติงานกับผู้รับบริการ สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินโครงการได้ดีกว่ารูปแบบดั้งเดิม เพราะมีการแบ่งงานเป็นส่วนย่อยและส่งมอบผลงานได้เร็วขึ้น อีกทั้งยังเน้นผลลัพธ์ที่ใช้งานได้จริงมากกว่าปริมาณเอกสาร ช่วยลดความเสี่ยงในการดำเนินงานและเปิดทางให้รับมือกับเทคโนโลยีหรือแนวคิดใหม่ ๆ ได้อย่างต่อเนื่อง ความรู้ที่ได้รับนี้สามารถนำไปปรับใช้กับการดำเนินงานโครงการวิจัยและภารกิจสำคัญของกรมพัฒนาที่ดิน ซึ่งจำเป็นต้องตอบสนองต่อการให้บริการและส่งมอบผลงานแก่ผู้รับบริการได้อย่างรวดเร็วเช่นกัน